Legislația migrațională țaristă din anii ’70-’90 ai secolului XIX privind emigrarea populației în Crimeea, Caucaz și Nordul Mării Negre

Viorel BOLDUMA

Perioada de după ocuparea peninsulei Crimeea de către Rusia țaristă, urmată de cea a Războiului Crimeii (1853-1856) și a Războiului ruso-turc (1877-1878), au determinat migrarea în masă a populației băștinașe din Crimeea, Caucaz, Nordul Mării Negre, în special, în Imperiul Otoman. În schimb, țăranii din guberniile Rusiei țariste, după anularea șerbiei din anul 1861, creștini din Imperiul Otoman, în principal greci, sârbi și bulgari, emigrează în Crimeea, Caucaz și în regiunea de coastă a Mării Negre.

În vederea înțelegerii acestor procese, este necesar a cunoaște legislația țaristă ce are o tangență directă cu problemele migrației din perioada respectivă.

Astfel, pentru a reglementa și a stimula emigrarea în regiunile indicate, autoritățile imperiale au adoptat actele normative corespunzătoare.

Spre exemplu, la 8 noiembrie 1860, administrația imperială adoptă *Regulamentul privind popularea pământurilor aflate în posesiune din Crimeea de către imigranții străini.* Conform acestui Regulament, emigranții se bucurau de un șir de înlesniri și privilegii, printre care scutirea de serviciul militar pe viață și de impozite pe un termen între 5 și 20 de ani.

Practic, aceeași politică a fost promovată și în Caucaz. În această regiune, autoritățile țariste au așezat o populație alcătuită din diverse etnii: ruși, ucraineni, greci, cehi, armeni, estonieni, moldoveni etc. Emigrarea populației în Caucaz se realiza în conformitate cu *Regulamentul din 10 mai 1862 privind așezarea în partea de vest muntoasă caucaziană a cazacilor din Kuban și alți imigranți din Rusia*, iar emigrația populației în districtul Cernomorsk era reglementată prin *Regulamentul privind popularea districtului Mării Negre și gestionarea acestuia din 10 martie 1866*.

Ca urmare, Basarabia, anexată la Imperiul țarist în anul 1812, era inclusă și ea în acest circuit, împreună cu celelalte gubernii. Condițiile și modul de emigrare a populației din Basarabia în regiunile indicate erau reglementate prin circularele, emise de guvernatorul Basarabiei, din 24 mai 1868 și 10 iulie 1868.

Dacă primele manifestări ale emigrației populației din Basarabia în regiunile respective s-au remarcat încă în anii ’40 ai secolului XIX, după aplicarea în Basarabia a reformei agrare din 14 iulie 1868, procesul de emigrare se intensifică. Majoritatea țăranilor au rămas decepționați de modul în care a fost pusă în aplicare reforma agrară. Astfel, în perioada anilor 1868-1890, se înregistrează un număr mare de cereri ale țăranilor din județele Akkerman, Chișinău, Bender, Orhei și Soroca de a emigra în Caucaz, Crimeea și în nordul Mării Negre.

În concluzie, putem constata că autoritățile imperiale, practic, nu puneau piedici în acordarea permisiunii de emigrare a populației. Condiția principală era să se respecte condițiile stipulate în circularele și regulamentele referitoare la emigrare.

Prin urmare, scopul autorităților era de a popula și valorifica aceste pământuri sudice bogate și de a-și crea o bază socială solidă, formată din populație alogenă, inclusiv din Basarabia.